

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjazás szerint Megjelenik naponta délután	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Botránys verekedés a parlamentben.

Beograd, jul. 9.

A nemzetgyűlés ma délelőtti ülésén nagy botránys tört ki. A felhevült képviselők botokkal és boxerekkel támadtak egymásnak és sürün hangzottak el a poionok.

A viharos lefolyású ülést délelőtti tíz órakor nyitotta meg Szubotity Ninkó házelnök. Elsőnek Vuity Dimitrie bánsgái földmives-párti képviselő egyik interpellációjára válaszol, majd több ellenzéki képviselő írásbeli kérdésére felel. Déli tizenkét órára járt az idő, amikor áttértek a napirendre. Palecek (függ. dem.) a bolsevikiek által teremtett jelenlegi orosz állapotokról beszélt, majd a korrupcióra tért át és kijelentette, hogy az ellenzék nem kívánja gyökeresen kiirtani ezt a társadalmi betegséget. Szerintük korrupció csak az idegen pártoknál van. E kijelentésénél nagy zaj, lármá keletkezett. Beszéde további során állandó közbekiáltások hangzottak el.

Jakabics: (Radics) Mig Pribisevity az ellenzéken volt, azt mondotta, hogy Pasityot az első fára fel kell akasztani.

Pribisevity: Ön hazudik!

Moszkovljevity: A házelnököt kérem utasítsa rendre a miniszter urat, mert nem használ parlamentáris kifejezéseket.

Jakabics: Ha valaki hazudik, ugy Pribisevity az!

Erre a kijelentésre örült tumultus támad, Moszkovljevity areon boxolja Grgorovity (rad.) képviselőt, aki sértő szavakat kiabál feléje. Általános kavardás és verekedés támad, ugy hogy az elnök felfüggeszti az ülést.

A folyosón azonban folytatódott a verekedés és Grgorovity ugy arcul verte Moszkovljevityet, hogy ennek fejről dült a vér.

Délután 5 órakor folytatják az ülést.

„Lukinity nem egyedül vétkes“.

Beograd, jul. 9.

A szkupstina tegnap délutáni ülésén folytatta a Lukinity ügyben vitáját.

Napirend előtt azonban Moszkovljevity (föld.) szólalt föl, aki szóvá tette a grodzskói bombamerénylet ügyét, követelte, hogy parlamenti bizottságot küldjenek ki az ügy teljes tisztázására, minthogy a kormánypart sajtója politikai merényletté akarja felfújni az ügyet, a mely pedig tisztára a grodzskói járási főbíró ellen irányul, aki minden törvényen tulteszi magát és akit állásában egyedül Zujovity Aleksza képviselő tart.

Hosszu és heves vita után a ház elnökének javaslatára a szkupstina többsége ugy dönt, hogy az ügyet nem teszi vita tárgyává, hanem teljesen átengedi a bírói vizsgálatnak.

Ezután áttértek a napirendre, a melyen egyedül Lukinity ügye szerepelt. Polics dr. újra elmondja röviden a vád anyagát és hangsúlyozza, hogy őket az ügy tisztázásában tisztára morális célok vezetik, mert

a korrupció letörésére törekszenek. Ők nem törődnek nemzetiségi kérdéssel, amire jellemző, hogy éppen horvát embert kívánnak a bíróság elé állítani.

Végleges állásfoglalásra azonban tegnap sem került a sor, mert a grodzskói merénylet ügyét nagyon elhúzták, ugy hogy dacára a mai interpellációs napnak, újra előveszik Lukinity ügyét, amelyben ma szavazásra kerül a sor.

Érdekes, hogy a Thurn-Taxis ügynek ugy látszik messzebbmenő hullámai is lesznek.

Radikális-párti körökben ugyan is azon a nézeten vannak, hogy ebben a misztikus panamaügyben nem egyedül Lukinity a vétkes, hanem jóval többen vannak. Állítólag megkeresést intéztek a ház elnökségéhez, hogy indítson vizsgálatot oly irányban, hogy kiknek a kezén vannak a Thurn-Taxis vagyon részvényei. Egyes radikális-párti körök azt is javasolták, hogy a szkupstina helyezze zár alá az egész Thurn-Taxis vagyon.

Néhány napon belül megkötik a megegyezést.

Cafolyák Trifkovity és Pribisevity találkozásának híré.

Beograd, jul. 9.

A törvényhozó-bizottság és a szkupstina ülése dacára is tegnap délelőtti zavartalanul folytatták a radikális- és horvát parasztpárt között folyó hivatalos tárgyalásokat. A bizottsági tagok kijelentései szerint, a tárgyalások már előrehaladott stádiumban vannak és rövidesen sikerrel befejeződnek. Tegnap délután megkezdették azoknak a pontoknak a végeleges megszövegezését, melyekben megállapodás jött létre. Az ügy mostani állása után ítélve, néhány napon belül a két párt megbízottai aláírják a megegyezéséről szóló jegyzőkönyvet. A megegyezés ezzel a ténnyel még nem történt meg, mert az illetékes fórumok szentesítésére van szükség és csak a jóváhagyás közlése után tekinthető a megállapodás véglegesítettnek.

A megegyezésről szóló okmányba nem fogják bevenni a miniszteri tárcák felosztását, mert ezt technikai résznek tartják, melynek elintézését szóbeli megállapodásra hagyják. A megegyezés hatálya három év, vagyis a jelenlegi nemzetgyűlés munkájának idejére terjed ki.

Miután Pasity állapota javult és így rövidesen elutazhatik kedvence külföldi fürdőhelyére, Karlsbadba, politikai körökben ugy hiszik, hogy a megegyezés ügyét néhány napon belül likvidálják. A megállapodáshoz tudvaleg az ő beleegyezése is szükséges, a pártmegbízottak tehát igyekezni fognak, hogy a terve-

zetet még a kellő időben a miniszterelnök elé terjesszék.

Radikális, de különösen horvát parasztpárti körökben még mindig ugy nyilatkoznak, hogy a független demokrata-párt elejtésével alakul meg az új kormány, viszont Pribisevityék szerint, a legilletékesebb fórumtól ígéretet kaptak, hogy az új kormányközösséget semmiesetre sem alakítják meg nélkülik.

Politikai körökben élenken foglalkoznak a miniszteri tárcák felosztásával. Radics Pavle a tárgyalások során állítólag azt az ajánlatot tette, hogy a két párt képviselőinek számaránya szerint osszák fel a miniszteri állásokat, ettől azonban a radikálisok ellenkezése miatt elállott. Valószínű, hogy a horvát parasztpárt ugyanazokat a tárcákat fogja kapni, amelyeket eddig a független demokrata-párt tagjai viseltek.

A „Vreme“ legujabb számában Pribisevity Szvetozár közoktatásügyi miniszter és Trifkovity Márkó házelnök találkozásáról számol be és azt írja ezzel kapcsolatban, hogy a radikális-párti megbízott a megegyezés ügyének gyorsabb és simább lebonyolítása végett azt az ajánlatot tette, hogy a független demokrata miniszterek önként mondjanak le tárcáikról.

Pribisevity ma nyilatkozott a „Vreme“ híradásával kapcsolatban és kijelentette, hogy Trifkovityval nem tárgyalt és így nem is kaphatott tőle semmiféle ajánlatot.

A franciák és spanyolok közös hadműveleteket kezdenek Marokkóban.

Páris, jul. 9.

Painlevé és Briand ma nyilatkoznak a kamarában a marokkói helyzetről.

Kormánylapok jelentése szerint, a franciák és spanyolok közös békeajánlatot tesznek Abdel Krimnek,

melyet ha a rifkabilok elutasítanak, együttes offenzíva fog követni. Abban az esetben, ha a béke biztosítására tett lépés nem jár ezuttal sem eredménnyel, a francia-spanyol hadvezetőség egyesült erővel, megerősített csapatokkal erőséges és rendszeres támadásokba kezd.

Meg kell szavazni még az indemnitást.

Parlamenti körökben egyre hangsúlyosabbá válik az óhaj, hogy rendeljék el a ház nyári szünetét és azért a tegnapi minisztertanács is foglalkozott a szkupstina munkarendjének kérdésével.

A minisztertanács ugy határozott, hogy a szkupstinának még meg kell szavaznia az indemnitást és a sajtótörvényt, míg a többi törvényjavaslatok megtárgyalása az őszi ülésig szakra marad.

TÖZSDE

Július 9

Beograd. Bécs 803-50, Budapest 804, London 277 és fél, Newyork 57, Zürich, Berlin 122-62 és fél, Budapest 72-55, Newyork 515 és egynyelcad, Milánó 1900 Prága 1525, Wien 72-55, Varsó 99-807, Szófia 372 és fél, Bukarest 247 és fél, Beograd 905, London 2503, Páris 2420.

Megválasztották a Bánság új ág. evangélikus főesperesét.

Beeskerek, jul. 9.

Csaplovics János kovácsicai ág. hitv. evangélikus lelkész, bánsági főesperes elhalálozásával megüresedett a kerület főesperesi állása, melynek betöltéséről az egyházi szabályzatok értelmében választás útján kell gondoskodni.

A választás lefolytatásával, kedden ült össze a szavazatszedő-bizottság, hogy megállapítsa kit ültetett bele a diszes stallumba a szavazók bizalma. Összesen tizenhat szavazatot adtak le és a többség Sirka Sámuel szlováckiaradáci lelkészre esett, akit ilyenformán a bánsági ágostai evangélikus szlovák hitközségek főesperesévé választottak. A szavazatok két jelölt között oszlottak meg. Tíz szavazat jutott a megválasztott lelkésznek, míg hat Janis József szlováckialeksandrováci lelkészre esett.

Orosz nap lesz augusztus másodikán.

Országos gyűjtést, előadásokat, népnepélyeket rendeznek.

Beeskerek, jul. 9.

A belügyminisztérium államvédelmi ügyosztályától ma leirat érkezett Beeskerekre, melyben a minisztérium közli, hogy augusztus másodikára, vagyis a jövő hónap első vasárnapjára orosz napot engedélyezett. Az SHS államban emigrációban élő oroszok központi bizottsága az értesítés szerint, beadványt intézett a belügyminisztériumhoz, amelyben kérte, hogy erre a napra engedélyezzen országos gyűjtést és adja hozzájárulását ahhoz, hogy a nagyobb helységeken színelőadást, hangversenyt, táncmulatságot, népnepélyt stb. rendezhessenek és ezáltal nagyobbítsák az alapot, melyből a hazájukat veszített megszorult honfitársaikat segítik. A belügyminisztérium kedvezően intézte el a kérvényt és határozata szellemében körrendeletet küldött az összes alárendelt hatóságainak, amelyben jóakaratu támogatást kérte az orosz menekültek mozgalmának sikere érdekében.

Az orosz napon a városok utcáin és a lapok útján gyűjtenek adományokat, azonkívül előadások, hangversenyek rendezése révén igyekeznek a menekült alap bevételét fokozni.

Riport a régi Beeskerekről.

1895. jul. 9.

A délmagyarországi tanítógyűlésen a nagybeeskereki tanítóságot Bánvai Jakab, Gockler Lajos, Wégling István képviselték.

Wiltschgo Rezső zenetanár 73 éves korában meghalt.

1905. jul. 9.

Vasárnap. A lap nem jelent meg.

Léderer Gusztávnét halálra ítélték.

Nem fellebbezett és nem kért kegyelmet.

Budapest, jul. 9.

Léderer Gusztávné, a rablógyilkos esendőrfőhadnagy felesége bünygyében tegnap délután hirdették ki az elsőfoku ítéletet. A budapesti törvényszék büntető tanácsa rablógyilkosságra való felbujtásban találta bűnösnek és ezért kötél általi halálra ítélte.

Lédererné kérelmére a tolmács lefordította németre az ítéletet. A „felbujtó” és a „bűnösnek találták” szóra egy pillanatra sem rezdült meg, szempillája sem rebhent, mozdulatlanul mereven állott és hallgatta végig a tompán hangzó szavakat. A „halál”-t is nyugodtan fogadta és hidegen felelte az elnök kérdésére, hogy megértette az ítéletet.

Kijelentette, hogy nem fellebbez és kegyelemért sem folyamodik. Megnyugszik a bíróság ítéletében. Szemében a konokság, az átláthat-

lanság tüze lobogott, a csakazért is, a tetetett erősség, amely a gyilkosságtól a vizsgálat során is a vádlottak padjára mindvégig vezette.

Lévai Tibor, Lédererné védője, bejelentette, hogy törvényadta jogával élve, fellebbez és kegyelmet kér.

Lédererné sógorát, Léderer Sándort a bünpártolás vádjára alól felmentette a bíróság.

Lédererné az ítélet után mosolygva közölte cellabeli társnőjével, Oreskovics Bogumilnéval, hogy a bíróság halálra ítélte.

Egész normálisan beszélgetett, egyszerre, minden átmenet nélkül, haját tépve a földhöz verdeste magát és őrjöngeni kezdett.

Oreskovicsné kérte a fogházigazgatót, hogy különítsék el Léderernétől, mert attól fél, hogy megöri és meg fogja őt gyilkolni.

Revízió alá veszik a vásártartási engedélyeket.

A kereskedelemügyi minisztérium válasza egy beadványra.

Beeskerek, jul. 9.

A bánsági kereskedelmi és iparkamara, mint annak idején megirtuk, beadványt intézett a kereskedelemügyi minisztériumhoz, amelyben a vásártartási engedélyek esőskéntését kérte, mert a jelenlegi országos vásárok fennmaradása lehetlenné teszi a kereskedők és iparosok részvételét. A sok vásár miatt ugyanis egyik sem sikerül és így a kereskedők és iparosok sokszor még nyers költségeiket sem vételezhetik be, aminek az a következménye, hogy egyszerűen nem utaznak ki az országos vásárokra. A kamara teljesen indokoltan arra kérte a minisztériumot, hogy vonják be az összes vásártartási enge-

délyeket és a jövőben csak a városoknak és járási székhelyeknek adjanak vásári jogot.

Ma érkezett meg a kereskedelemügyi minisztérium válasza, melyben közli, hogy a vásártartási engedélyeket általános érvényű rendelkezéssel nem vonhatja be, mivel azonban belátja a helyzet tarthatatlanságát, más megoldást talált, amelyvel csökkenteni fogja a vásárok számát. Revízió alá veszi az engedélyeket és az illetékes kamarák és főispánok (megyék) javaslata alapján dönti el, továbbra is megengedi-e a községnek a vásártartást, vagy pedig bevonja a már kiadott engedélyt.

Öngyilkos lett a nevelőanyja sirján.

Beeskerek, jul. 9.

Tegnap délután öt órakor a katolikus temető öre, aki szokott körsetáját végezte a temetőben, észrevette, hogy az egyik síron egy női alak hever, amely nyilván fájdalomában hevesen vonaglik és hörög. Az ör gyanút fogva, közelebb ment és rögtön észrevette, hogy a síron fekvő női alak egy egész fiatal leány, aki öngyilkosságot követett el.

A temető öre azonnal értesítette a rendőrséget és a mentőket, akik az öngyilkosjelöltet kórházba vitték.

A nála lévő iratokból, bucsuleve-

lekből megállapította a rendőrség, hogy az öngyilkosjelölt Bires Jelená 17 éves házilány, akinek az apja hadnagy a beeskereki gyalogezredben. A fiatal leányt családi bajok kergették az öngyilkosságba. Kiment nevelőanyja sirjához a katolikus temetőbe, ott zsirszódát evett és úgy akarta magát elpusztítani.

A mentők kivitték a súlyosan sebesült fiatal leányt a kórházba, ahol azonnal ápolás alá vették. Az orvosi segítség azonban már nem segített a szerencsétlen fiatal teremtesen, aki egész éjjel a halállal viaskodott és reggel, anélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt.

Elnapolták a magyar nemzetgyűlést. Budapestről jelentik, hogy a magyar nemzetgyűlést nyári szünetre, három hónapra elnapolták.

A Tisza kiöntött. Budapestről jelentik: A Tisza Tápénál áttörte a gátat és óriási területeket borított víz alá. A kár felbecsülhetetlen.

HIREK

— jul. 9.

Eljegyzés. Korossy Babsy (Veli-kibeckerek) és deési Deésy Attila (Berlin) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Kineveztek az új pancsevői városi ügyészt. Pancsevőről jelentik: Pancsevő város főügyésze, dr. Radivojevitv Sztjevan ellen legutóbb súlyos vádak merültek fel. Többek között azzal gyanúsították, hogy a városi földök bérbeadásánál a felektől ügyvédi tiszteletdíjat vett fel, holt arra, mint városi ügyésznek, nem volt joga. Vlaskalin Milorád belügyminiszteri felügyelő a napokban tartott vizsgálatot ez ügyben Pancsevőn és a tapaszaltakról jelentést tett a belügyminiszternek. Tegnap érkezett meg Pancsevő városához dr. Radivojevitv elbocsájtása, egyidejűleg pedig megjött az új városi ügyész kinevezése. Pancsevő város ügyésze dr. Jovanovity Vladisláv ügyvéd lett. A kinevezéssel a városi botrány hullámai némileg elülttek.

* Jön Jackie Coogan „A flandriai fiú”. Jön!

A beeskereki kiállítás előkészületei. Ma délben a beeskereki ipari és mezőgazdasági kiállítás előkészítő-bizottságának néhány tagja megtekintette a Princeze Jelene (Gizella) parton lévő Szokolanumot, alkalmas-e a kiállítás céljaira. Mint ismeretes, a Szokolanumot az Obiliteva (Zápolya) utcán át össze akarják kapcsolni a megyeháza udvarával és az így nyert hatalmas területen tervezik a kiállítás ipari részét elhelyezni. A kiállítás, mint megirtuk a jövő év folyamán lesz.

Megszűnik egy vrsaci pénzüzet. Vrsacról jelentik: A vrsaci „Szerb Bank és Takarékpénztár r.-t.” legutóbb tartott közgyűlésén kimondta felszámolását. A felszámolóbizottság már meg is kezdte működését.

* Jön Jackie Coogan „A flandriai fiú”. Jön!

Ha igazán jól akar mulatni, okvetlenül gondoskodjék idejében jegyekről, a „Nemtudomka” előadásaira. Ez az az operett, amelyben minden együtt van, a bájosan meghatározó szentimentalizmus és a mulatságosan kacagató humor. — Kovácsik Irmus, mint virágáros leány és Maurics János, mint romantikus diák a legszebb melódiákat éneklék. Cinner Anikó és Trebitsch Leó reprezentálják a darabban az aranyos jókedvet, bravuros táncokkal bámulatba fogják ejteni a közönséget. Nyárai Rezső, mint nyelv és irodalomtanár csak fokozza eddigi sikerét. Vaderna Babus, Vass Bözsi, Ágoston Jolánka, Várady Böske, Cinner Tibor, Ágoston Miklós, Nyárai Rezsőné, Hirschenberger István, Aszlányi Dezső, Ágoston Károly, Vass Sándor és Retzler L. szintén igen hálás szerepekhez jutottak. Jegyek már előjegyezhetők az „Ipar és Kereskedelmi Bank” helyiségében.

Minden éves előfizető ingyen megkapja a KONTINENTÁL biztosító-társulat 50.000 dináros tűzbiztosítási kötvényét.

Beiratás. Az állami polg. leányiskolában (zárda) a beiratkozást e hó 10., 11. és 12. d. e. 9—12 óráig tartják meg. A beiratkozáshoz szükséges az utolsó osztály bizonyítványa, keresztlevél és a kitöltött „Prijava ni list”.

* 65 dinárért fehér vászoncipő Herzfeldnél.

Partalakítás Sarlevilen és Solturon. Sarlevil és Soltur községekben a németajku polgárok megalakították a radikális-pártot és nyomban meg is alakították a párt helyiszervezetét, mely alkalommal Sarlevilen megválasztották elnöknek Stoffle Józsefet, aki eddig a német-pártnak volt az elnöke, alelnöknek Bohn Pált, jegyzőkönyvvezetőnek Lefor Józsefet és pénztárnoknak Bertram Adámost. Solturon pedig elnöknek Marschall Antalt, alelnöknek Tudt Miklóst, jegyzőkönyvvezetőnek Heim Antalt és pénztárnoknak Hollinger Antalt. Mind a két gyülekezet ezen alkalomból távirati üdvözlöt küldött dr. Nincsiy Momcsilo miniszternek, a kerület képviselőjének.

* Jön Jackie Coogan „A flandriai fiú”. Jön!

Öngyilkos vasutas. Ökrös István nyugalmazott pályafelügyelő néhány nappal ezelőtt eltűnt a lakásáról. Hozzátartozói a legszorgosabb kutatás dacára sem tudták nyomába jutni. Tegnap késő éjjel azután jelentették az écskai zsiliptól, hogy ott kihálázták a Bégából Ökrös holttestét. A pályafelügyelő öngyilkosságát valószínűleg anyagi gondok miatt követte el.

* Fentott szandálok leszállított árban Turul-Delka áruházban.

Emlékművei emelnek Basaidon. Basaidon a községbeli elesett dobvoljácok emlékére emlékművet akar a katonai önkéntesek egyesülete emelni. Az előirányzat szerint a díszes kivitelű, művészi értékű emlékmű felépítése nyolcvanezer dinárba kerülne. Az összeg előteremtése végett gyűjtést indítottak. Egyidejűleg azzal a kérelemmel fordultak a vármegyéhez, hogy hívja fel a községeket az emlékmű költségeihez való hozzájárulásra. A megye a felhívást továbbította a községeknek azzal, hogyha erre a célra fedezetük van, adakozzanak a basaidi emlékmű alapja javára.

* Jön Jackie Coogan „A flandriai fiú”. Jön!

Egy budapesti cukrász öngyilkos kísérlete. Budapestről jelentik: Beck Károly ismert nevű budapesti cukrász, több cukrászda, közöttük a kedvelt hüvösvölgyi Piké tulajdonosa, veronállal megmérgezte magát. Súlyos belső sérüléseket szenvedett, úgy hogy az azonnal alkalmazott gyomormosás dacára is, életbenmaradásához kevés a remény. Becket az ellene tett bűnvádi feljelentések indították az öngyilkossági kísérletre.

* Lányka- és fiucipők rendkívül olcsó árban a Turul-Delka cégnél.

Beniczkyt kigolyózták a Nemzeti Kaszinóból. Budapestről jelentik: Beniczky Ödön volt belügyminiszter, akit mint ismeretes nemrégiben tartóztattak kormányzósértés miatt, tegnap délután kizárták a Nemzeti Kaszinóból. A dzsentri tagok a kigolyozás mellett voltak, míg a mágánok csoportja a bírósági döntés bevarását javasolta. A többség elvetette Pallavicini és Szigray grófnak a mágánok nevében tett előterjesztését és törölte Beniczkyt a tagok sorából.

* 69 dináros és 99 dináros áron kapja a legjobb minőségű és legmodernebb szabású női fehér vászoncipőt BATA-nál.

Rövidesen megkezdik a forgalmi adó kivetését.

Bizottság állapítja meg a bejelentett és beszerzett adatok alapján a forgalom nagyságát. — Az esetleges különbséget pótlólag be kell fizetni.

Beeskerek, jul. 9.

A napokban rövid hirt közöltünk, amelyben egy most remrégiben megjelent városi hirdetésnyre figyelemztettük olvasóinkat. A város ebben felhívja a lakosságot, hogy záros határidőn belül nyújtsa be a forgalmi adóra vonatkozó adóvallomási ivateket az elmúlt 1924-es évre. Mivel az érdekelt kereskedők és iparosok naponkinti forgalmukról pontos jegyzéket vezetnek és bevételeik nagyságáról negyedévenként vallomást tesznek és egyidejűleg kifizetik a bevallott összeg után esedékes egy százalékos adót, sokan nem tudták mire vélni a rendelkezést és odamagyarázták, hogy az csak azokra vonatkozik, akik az elmúlt évben elmulasztották az adóvallomások benyújtását.

Hogy a forgalmi adóval kapcsolatos vallomások benyújtása körül a tényállást tisztázassuk, felkerestük ma a beeskereki pénzügyigazgatóság vezetőjét, akinél érdeklődtünk a hirdetésnyben foglalt felhívás tartalma iránt.

Munkatársunk kérdésére kijelentette a pénzügyigazgató, hogy a forgalmi adóvallomásokot a múlt évre utólag kell benyújtani, mégpedig azoknak is, akik negyedévenként már bevallották forgalmukat és egy százalékos adójukat arra az időre kifizették. Az új adóvallomásokra a rövidesen összeülő bizottságnak van szüksége, mely ennek és a beszerzett adatok alapján állapítja meg a forgalmi adó nagyságát. A mostani adóvallomásnál az egész évi bruttó bevételt kell bejelenteni,

ellentétben a korábbi bejelentésektől, amikor a naponkinti forgalmat közölték a hatóságokkal.

Háromszázötvenezer dinárig, — mint ismeretes, általánny összegben fizetik az érdekelt forgalmi adójukat és csak ennél nagyobb évi bevétel esetén kötelező a forgalmiadókönyv vezetése és ennek alapján az adó leróvása. Az első csoportba tartozó kereskedők, iparosok stb. adózók általánny összegben utalják be az állampénztárba forgalmi adójukat, melynek adóalapját azonban tetszés szerinti összegben maguk állapítják meg és jelentik be. Mivel a forgalom ellenőrzése nem áll a hatóságok módjában — hangzott az információ — természetesen visszaélés is történhetik, amennyiben egyesek esetleg kevesebbet fizetnek be, mint amennyire az állam igényt tarthat. Ezért évenként utólag bizottságilag állapítják meg az általánny nagyságát és ennek meghatározásához kell a fél jelentése, mennyi volt a szóban forgó évben az üzleti forgalma. A kivetésnél természetesen nemcsak az adózó vallomása alapján bírálják el a forgalmi adó nagyságát, hanem a beszerzett adatok vagy a bizottságnak más uton kapott értesülései alapján is. A befizetett és az utólag kivetett összeg közötti esetleges különbséget természetesen minden félnek pótlólag ki kell egyenlíteni.

A forgalmi adó kivetését ugyanaz a bizottság fogja végezni, amely a harmadosztályú kereseti adót róta ki és működését a szükséges adminisztrációs munkálatok befejezése után kezdi meg.

A múlt évre szóló adóvallomási ivateket a városi adóhivatalba kell benyújtani.

Meghalt Meggendorfer. Münchenből jelentik, hogy Meggendorfer Lothár festőművész, író, a Meggendorfers Blätter megalapítója, 79 éves korában meghalt. Meggendorfernek több mint száz rajzalbuma forog közkézen.

* 299 dinár a női lakkeipő és bármely színű elegáns antilopcipő BATA-nál.

A magyar kölcsönkötvény. A magyar kölcsönkötvényei Londonban 94¹/₄-re emelkedtek, amellyel megelőzték Ausztria népszövetségi kölcsönének értékjegyzését, amely 93 körül mozog.

* Díjtekészés. A helybeli szabómunkások szakszervezete július 12., vasárnap d. e. 9 órától este 7 óráig a Hochholzer-féle vendéglőben díjtekészést rendez 6 értékes díjjal.

Szerencsétlenség egy kalapgyárban. Vrsacról jelentik: Halálos végű szerencsétlenség történt a napokban a vrsacai Mijatovity Nika-féle kalapgyárban. Konstantinov Alekszander 64 éves munkás egy présgépet helyezett üzembe, munka közben azonban oly vigyázatlanul járt el, hogy az egyik vasforgantyúja nagy erővel a fejére sujtott. Konstantinov ájultan esett össze és néhány perc múlva a helyszínen meghalt.

* Elegáns női lakkeipők és színes bór- és antilopcipők párja 285 dinár Herzfeldnél.

* Csütörtökön és pénteken a Balkán Bioszkopban és szép idő esetén a kertben is, Hans Müller szenzációs filmregénye: „Larsaené asszony leánya”, a párisi botrányfilm, melynek felvételénél letartóztatták a bécsi filmszínészeket, köztük egy bécsi arisztokrata fiatal feleségét, mert a filmben előforduló versaillesi szépségrevüt pornografikusnak találták. E film, bár nem gyermekeknek való dajkamese, száz százalékos művészet. Szépségrevü! Szenzációs XIV. Lajos király szarvasparkja, melyet tudvalevőleg szebbnél-szebb leányok alkottak. Egy gyönyörű epizód a gáláns király korából.

* Villamos világítási berendezéseket, átszereléseket a legújabb szabályok szerint, legelőnyösebben készít „Globus” villamossági és mechanikai vállalat, Beeskerek, Alekszandrova (Fő) utca. Költségvetés díjmentes.

A kladohivatali telefonja — 21
A szerkesztőség telefonja 281.

Aki a nyájával együtt szökött meg.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jul. 9.

Érdekes körözölevelet küldtek szét ma az ország területén lévő rendőrhatalóságokhoz. Veszkov Vlada 72 éves dragutinovói (karlovói) földműves a keresett egyén, akiért már két hónapja tüvé teszik a környéket és nem tudnak a nyomára jutni.

Veszkov április huszadikán hagyta el dragutinovói lakását és magával vitt „emlékképen” negyven darab birkát. A nyájjal az említett nap reggelén felkerekedett és azóta sem adott életjelet magáról. Aznap sokan látták nyájával a falu határában, másnapra azonban már eltűnt a környékről, mintha a föld nyelte volna el. Senki sem látta és a környékbéli falvakból a községből jövő lakosok közül senki sem tudott utbaigazitással szolgálani sorsáért aggodó családtagjainak.

Harmadnap már a csendőrség is érdeklődött Veszkov tartózkodási helye iránt, mert kiderült, hogy vagyona árbejárt van kirva, amelynek megtartása akkor volt időszerű. A birkákra is büntügyi zarlatot rendeltek volt el és innen volt az eltűnt ragaszkodása nyájához. A csendőrség még más vétkekért is kereste, melyekérei ugyanesak most kellene Veszkovnak megfelelnie.

A körözölevél felhívja a rendőrhatalóságokat, hogy Veszkovot tartóztassák le és szállítsák szülőfalujába, ahol a csendőrség nagyjából már lefolytatta ellene a nyomozást.

SZINHÁZ

A szavilai borbély. A beográdi opera társulata vendégjátékának második napján Rosini komikus operáját, a szavilai borbélyt mutatta be. A cselszövő és minden lében kanái Figaró ujra föltámadt, hogy bübajos, édes melódiáival elringassa a lelkek a romantika világába, amikor még a szerelmi láz volt minden. A nap minden sikere Ertle, Figaró alakítója volt, aki valósággal olasz temperamentummal énekelte, játszotta végig nehéz szerepét. Ez az opera nehéz feladatot ró általában az énekesekre, mert az énektudáson kívül megköveteli az olaszos gyors tempót, a szinte berregő iramot, amelyet bizony egyedül csak Ertle tudott megközelíteni, akiről kétségtelenül megállapítható, hogy dalmáciai származása könnyebbé tette számára az olasz psziché megértését.

Almavivát az indiszpozícióval küzdő Turinszki helyett Tomity énekelte szépen, szabályszerűen, azonban az olasz temperamentum nélkül. Rozina szerepét Drausaly asszony énekelte. A szerep természetesen korántsem nyújtja mindazt a lehetőséget, amit Drausaly művészete adni képes. Szép meleg puha hangja szinte diszponálják ilyen lírai szerepekre, amelyeknek a báját ki is tudja azután aknázni. Bartolő szerepében Tucakovity mutatott be egy igazi, a régi klasszikus opera tradícióknak megfelelő figurát, Jovanovity Bazilio szerepében aratott sok derűtséget.

A közönség a tetszésnyilvánításokkal nem fukarkodott, amelyekből bőven kijutott a szereplőknek és Sztatni karmesternek, aki finoman nagyszerű átérzéssel dirigálta a zenekart.

Orient Bioskop UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL

Csütörtökön, jul. 9-én 5, 7 és 9 órakor Világszenzáció! 18 nap alatt. Világszenzáció!
 Verne Gyula világhírt regénye két részben. Utazás az egész világon keresztül! Mindenki örömmel részt vesz, minthát e hatalmas felépítési fantaszatikus dráma a nézőt végigvontatja Franciaországon, Anglián, Spanyolországon, Oroszországon, Szibérián, Afrikán, Algíron, Kínán, Japánon, Amerikán.
 Pénteken, jul. 10-én 5, 7 és 9 órakor II. rész.

Biztosítási üzenetek.

Előfizető. Előfizetése folytán nyert 50.000 dináros ingyen tűzbiztosítás lakberendezésére vonatkozó. Kötvényét megküldöttük.

K. I. Jelen rovatunk alatt bárkinek díjmentesen szolgálunk biztosításra vonatkozó felvilágosítással.

Pancevó. Amennyiben biztosítása egy évre szolt, nem köteles továbbra az előző intézetnél biztosítását feladni. Kötvényét küldje be, hogy azt a Kontinentálnak megújítás végett átadhassuk. Az esetleges változtatásokat szíveskedjék kijelölni.

S. L. A folyó hó 4-én bejelentett tűzkarát a Kontinental helyi főügynöksége már folyósította és mi a tegnapi nap folyamán postatakarék útján címére a teljes kárösszeget megküldöttük.

Sport

Football. Debeljácsei SK. I. B.—Pancevói Bánát I. B. 5:1. Bíró Spitzer.

Vasárnap, 12-én Debeljácsei SK. játszik a Beográdi SK.-al.

Varsó. Az MTK csapata tegnap mérkőzött a bécsi Hakoahal, melyet 4:2 (2:0) arányban megvert.

Tennisz. London. A tenisz bajnokságokat francia versenyzők nyerték meg. A férfiegyesben Lacoscer, a párosban Lacoscer—Borotay győzött.

Keresek

egy-két szobás lakást 1414 konyhasználattal vagy anélkül. Ár megegyezés szerint. Cím a kiadóhivatalban.

Lakatossegéd

soffőrvizsgálóval kerestetik egy vidéki gyárba. 1399 Ajánlatok fizetési feltételekkel a kiadóhivatalba kéretnek.

Olcsón eladó

4 db 6 és fél hónapos malac és egy faból épített disznóel.

Gundulityeva (Toldy Ferenc) utca 18. szám alatt. 1407

Két szobás lakást

keresek. Lelepést fizetek. Cím a kiadóhivatalban. 1410

Könyvelésben és levelezésben jártas, idősebb

szerb tisztviselőnőt

keres ipari vállalat. Ajánlatok „Kémia” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1382

Házeladás.

A Bajza utca 8. szám alatti ház, 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, cseléd-szoba, kamra, a szükséges mellék-helyiségekkel a ház. Vétel esetén azonnal beköltözhető. Bővebbet ugyanott. 1323

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok 1409

megadóztatása elleni fellebbezéseket készít

dr. Murgu, a ny. sz. k. v. volt pénzügyi előadója Vojvoda Misitya u. 6.

Figyelem! Tekintet nélkül a vámemelésre Figyelem! árainkat mélyen leszállítottuk!

Kitűnő minőségű férfi fehér ing azelőtt 85 Din, most 75 Din
 „Panama” „krém” „105” „100”
 „Panama” „135” „125”
 Szalmakalapok 25—30—40—50 dinártól feljebb. — Az összes divatcikkek rendkívül olcsó alkalmi áron! — Tessék eljönni és meggyőződni.
SZOKOL divatruház, T SZTANKOVITY I KOMP., Velikibecskerek, városnépudvar. 1403

CITROËN-autók

12 havi részletfizetésre!

BERBERSZKI MITÁNÁL, Vel. Becskerek, Kralja Petra trg

Lóerő	A kocsii tipusa	Ár		
		részletfizetésre	A kocsii átvételkor fizetendő összeg	Havi részlet
		Din	Din	Din
5/11 HP	Torpedó, 2 üléses	47200	10560	3040
	Torpedó, 3 üléses	52600	12680	3320
	Kabriolet, 2 üléses	54250	14330	3320
	Félteherkocsi, hordképessége netto 125 kg	53400	13500	3320
10/20 HP	Torpedó, 3 üléses	68300	11700	4700
	Torpedó, 4—5 üléses „Serie Luxe”	76500	10000	5540
	Torpedó, 4—5 üléses „Special Luxe”	80750	14250	5540
	Kabriolet, 3 üléses	79100	12600	5540
	Limuzina, 5 üléses, acélszekrényvel	96500	30000	5540
	Landulet, 6 üléses, „Grand Luxe”	99000	32600	5540
	Félteherkocsi „Normande”, hordképessége netto 400 kg	71500	15000	4700
	Félteherkocsi, hordk. netto 400 kg	76450	9960	5540

Készpénzfizetés esetén nagy árkedvezmény!

TELEFON 46 Fa- és erckoporsógyár. ALAPITTATOTT 1861.

BENCZE ANTAL és FIA

első velikibecskereki temetkezési intézete VELIKIBECSKEREK, FŐ-UTCA.

Ezennel közhírré tesszük, hogy miután temetkezési osztályunkat elkülönítettük, vasár- és ünnepnaponként is egész nap nyitva tartjuk.

Továbbá, a temetkezéseknél ismételtlen előforduló izgatott jelenetek elkerülésére sikerült hosszas utánjárás után egy a jelenkor vívmányainak megfelelő súlyszükségletekre szert tennünk, mely automatikusan, biztosan és minden zaj nélkül működik és mely épüget, mint a gyász-miséhez szükséges templomi díszítő kellékek, a tisztelt közönség b. rendelkezésére áll.

Az osztályárakat újra és pedig a következőképen redukáltuk:

- I. osztály. 2152 — dinár.
1 érekeporsó, 1 sifonpárna, 1 sifonsemfedő fodorral, 1 keményfakerezt bádogtetővel, koporsó és keresztirással, ravatalozás, 2 ezüst gyertyatartó, 2 nagy gyertya, 2 kis gyertya, 1 pap pluvialia, üveges halottaskocsi 2 lóval, 4 egyenruhás ember, 1 kocsis, 1 bérkocsi és kripianyítás.
- II. osztály. 1167 — dinár.
1 duplakélt fakoporsó, 1 sifonsemfedő, 1 sifonpárna, 1 keményfakerezt bádogtetővel, koporsó és keresztirással, ravatalozás, 2 gyertyatartó, 2 nagy gyertya, 2 kis gyertya, 1 pap pluvialia, üveges halottaskocsi 2 lóval, 4 egyenruhás ember, 1 kocsis, 1 bérkocsi, sírhely és sírásás.
- III. osztály. 1097 — dinár
1 egyszerű kélt fakoporsó, 1 sifonsemfedő, 1 papirpárna, 1 keményfakerezt bádogtetővel, koporsó és keresztirással, ravatalozás, 2 gyertyatartó, 2 nagy gyertya, 2 kis gyertya, 1 pap pluvialia, halottaskocsi 2 lóval, 4 egyenruhás ember, 1 bérkocsi, sírhely és sírásás.
- IV. osztály. 753 — dinár.
1 egyszerű fakoporsó, 1 papirsemfedő, 1 papirpárna, 1 kereszt bádogtetővel, koporsó és keresztirással, 2 gyertya, 1 pap karíngben, halottaskocsi 2 lóval, 1 kocsis, 4 ember, 1 bérkocsi, sírhely és sírásás.

Kívánatra az osztályokban változások eszközöltetnek.

Temetkezési egyleti tagok részére I. oszt. 1962 — dinár
 „ „ „ „ II. „ 977 — „
 „ „ „ „ III. „ 907 — „
 „ „ „ „ IV. „ 633 — „

Ügynököket nem díjazunk!

Ügynököket nem díjazunk!

Vel. Becskerek város polgármesteri hivatala.

15.069/925. szám.

XIII.

Anyagbeszerzés Velikibecskereken.

Velikibecskerek város polgármesteri hivatala 103 426 kg aszfaltmasztix, 1724 kg mekszikói bitumen, 46 m³ durva, éles, rostált homok, 72.042 kg portlandcement, 450 m³ homokos folyamkavics és 70 m³ bükk tüzelő beszerzése céljából az első árlejtést 1925. évi július hó 26-án délelőtt 11 órára tüzi ki

Az anyagnak u. m.: az aszfaltmasztix, bitumen, portlandcement és a rostált homoknak elsőrendűnek kell lennie, ezen anyag a munkahelyre olyan mennyiségben szállítandó, amelyet a városi hatóság el fog rendelni, a homokos folyamkavics a Béga-folyó partján szabályszerű figurákban rakandó ki. A kavics és homok, amely földes anyaggal, ép úgy mint az, amely vegetáliákkal van keverve, nem fogadtatik el. A bükkfa 2 éves vágásu kell hogy legyen és a Béga-partra rakandó ki.

Az ajánlatok zárt borítékban, felbélyegezve adandók be.

Az ajánlatban minden anyagra vonatkozólag az ár külön-külön tüntetendő fel.

A városi hatóság fenntartja azon jogát, hogy az egyes vállalkozók által ajánlatba hozott anyagokból a legmegfelelőbbet választja ki.

A szállításnak legkésőbbben 1925. évi szeptember hó végéig kell megtörténnie.

A kifizetés pedig ez év végéig részletekben történik.

Az ajánlattevőkre az építésügyi minisztériumnak a 30.830/922 kabr. sz. a. kiadott rendeletben foglaltak kötelezők.

Az ajánlattevők kötelesek legkésőbbben az árlejtés napján délelőtt 10 óráig 5000 dinárt biztosíték címen készpénzben vagy az állami számvéviségről alkotott törvényben meghatározott értékpapirokban a városi pénztárba befizetni.

Igazolni kötelesek az ajánlattevők, hogy az utolsó évnegyedre adójukat kifizették és hogy ezen árlejtésen jogosultak résztvenni.

Velikibecskerek, 1925 július 4.

Alekszity, polgármester.

Fiatalkermektelen házaspár

butorozott szobát keres

vagy butor nélkül, lehetőleg a város központjában. 1406 Cím a kiadóhivatalban.

Eladó 1401

egy üzempépes 1/3 lóerejű villanymotor.

Érdeklődni lehet Eperjessy Károly asztalosnál, Beogradszka u. 2317.

Szabadkézből azonnal eladó és beköltözhető egy ujonnan épült

ház

mely áll két szoba, előszoba, konyha, kamra és mellékhelyiségekből, a Gyura Jaksitya (Petőfi) u. 27. sz. a. Bővebbet ugyanott. 1322